

ZAVRŠNI ISPIT IZ ELEKTRONIKE 1

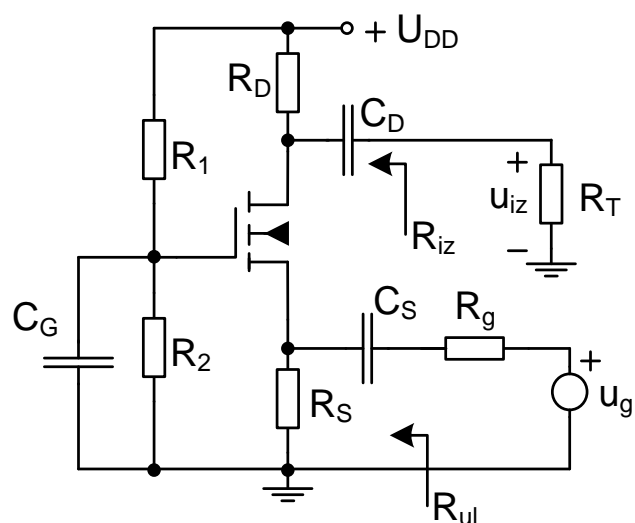
ZADACI

ZADATAK 1. Za pojačalo na slici zadano je: $U_{DD} = 12 \text{ V}$, $R_g = 500 \Omega$, $R_S = 820 \Omega$, $R_1 = 180 \text{ k}\Omega$, $R_2 = 300 \text{ k}\Omega$, $R_D = 2 \text{ k}\Omega$, $R_T = 4,7 \text{ k}\Omega$. Parametri n -kanalnog MOSFET-a su: $K = 2,25 \text{ mA/V}^2$, $U_{GS0} = 0,5 \text{ V}$ i $\lambda = 0,0045 \text{ V}^{-1}$.

- a) Odrediti statičku radnu točku tranzistora (I_{DQ} , U_{DSQ} , U_{GSQ}) te strminu i dinamički otpor u radnoj točki. Pri proračunu statičke radne točke zanemariti porast struje odvoda u području zasićenja. **(3 boda)**

- b) Nacrtati nadomjesnu shemu za dinamičku analizu te izvesti izraz i izračunati naponsko pojačanje $A_{Vg} = u_{iz}/u_g$. **(4 boda)**

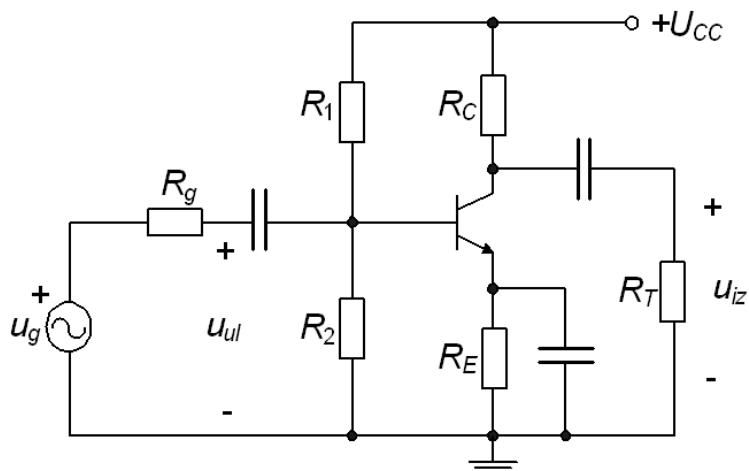
- c) Izvesti izraz i izračunati izlazni otpor R_{iz} . **(1 bod)**

ZADATAK 2. Silicijski n pn tranzistor ima homogene koncentracije primjesa u emiteru i bazi iznosa $8 \cdot 10^{17} \text{ cm}^{-3}$ i $3 \cdot 10^{16} \text{ cm}^{-3}$. Pokretljivosti manjinskih nosilaca su $300 \text{ cm}^2/\text{Vs}$ i $550 \text{ cm}^2/\text{Vs}$. Efektivna širina baze je $1 \mu\text{m}$, a emitera $2 \mu\text{m}$. Širine baze i emitera su puno manje, a širina kolektora puno veća od difuzijskih duljina manjinskih nosilaca. Vrijeme života elektrona u bazi je $0,1 \mu\text{s}$. Površina tranzistora je $0,2 \text{ mm}^2$. Naponi na spojevima su $U_{BE} = 0,6 \text{ V}$ i $U_{CB} = 3 \text{ V}$. Pretpostaviti $T = 300 \text{ K}$ i $I_{CB0} = 1 \text{ pA}$.

- a) Skicirati raspodjelu manjinskih nosilaca u tranzistoru (označiti ravnotežne i rubne koncentracije manjinskih nosilaca u E, B i C) **(2 boda)**.
- b) Izračunati sve komponente struja tranzistora i ukupne struje emitera, baze i kolektora (računati s točnosti od $1 \mu\text{A}$) **(5 bodova)**.
- c) Izračunati faktor injekcije, te faktore pojačanja α i β **(1 bod)**.

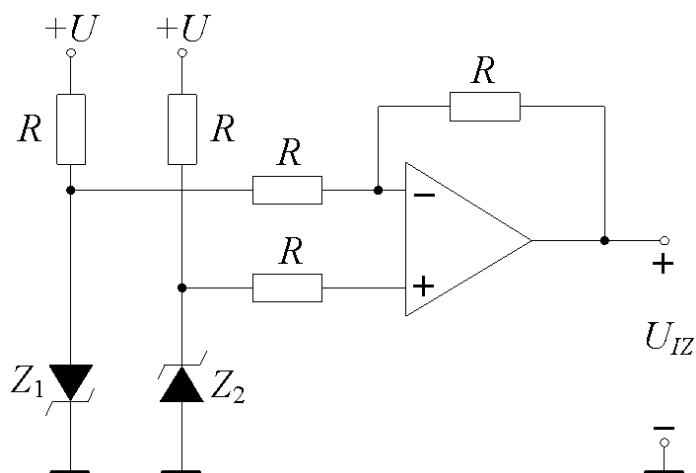
ZADATAK 3. Za pojačalo na slici zadani su sljedeći podaci: $U_{CC} = 12\text{ V}$, $R_g = 500\ \Omega$, $R_1 = 50\text{ k}\Omega$, $R_2 = 20\text{ k}\Omega$, $R_C = 2\text{ k}\Omega$, $R_E = R_T = 1\text{ k}\Omega$. Zadano je da vrijedi $\beta \approx h_{fe}$. Generator signala daje sinusni signal amplitude $1,5\text{ mV}$, dok amplituda izmjeničnog signala na bazi iznosi 1 mV , a na kolektoru 50 mV . Zanimariti porast struje kolektora u normalnom aktivnom području. $U_T = 25\text{ mV}$.

- Nacrtati nadomjesnu shemu pojačala za dinamičku analizu te izvesti izraz za naponsko pojačanje $A_V = u_{iz}/u_{ul}$ i ulazni otpor R_{ul} . **(3 boda)**
- Odrediti statičku radnu točku tranzistora, tj. izračunati I_{BQ} , I_{CQ} , U_{CEQ} . **(5 bodova)**

ZADATAK 4. Za sklop na slici zadano je $R = 1,5\text{ k}\Omega$, $U = 15\text{ V}$, $U_Z = 6,3\text{ V}$ uz $I_{Zmin} = 5,7\text{ mA}$. Ukoliko je dioda Z_1 ili Z_2 propusno polarizirana, pad napona na diodi iznosi $U_D = 0,7\text{ V}$. Operacijsko pojačalo je idealno. Naponi napajanja operacijskog pojačala iznose $U_{CC} = -U_{EE} = 15\text{ V}$.

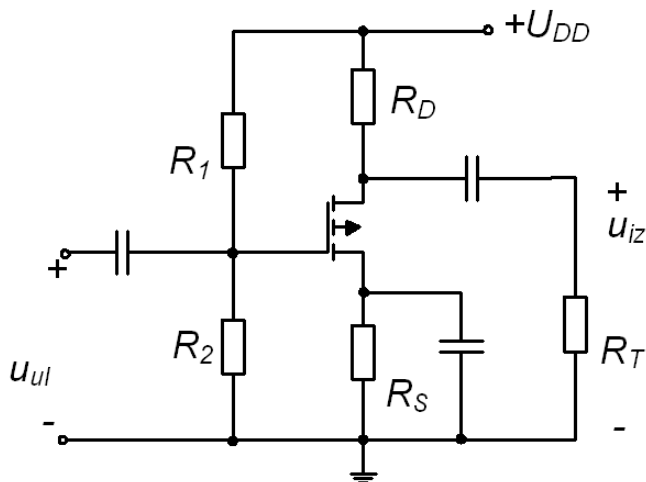
- Da li je struja kroz diodu Z_2 dovoljno velika da bi se osigurao pad napona U_Z u području proboja. Minimalna potrebna struja kroz diodu jednaka je I_{Zmin} ? **(2 boda)**
- Kolika je vrijednost izlaznog napona? **(3 boda)**
- Da li operacijsko pojačalo radi kao linearno pojačalo i zašto? **(1 bod)**

PITANJA

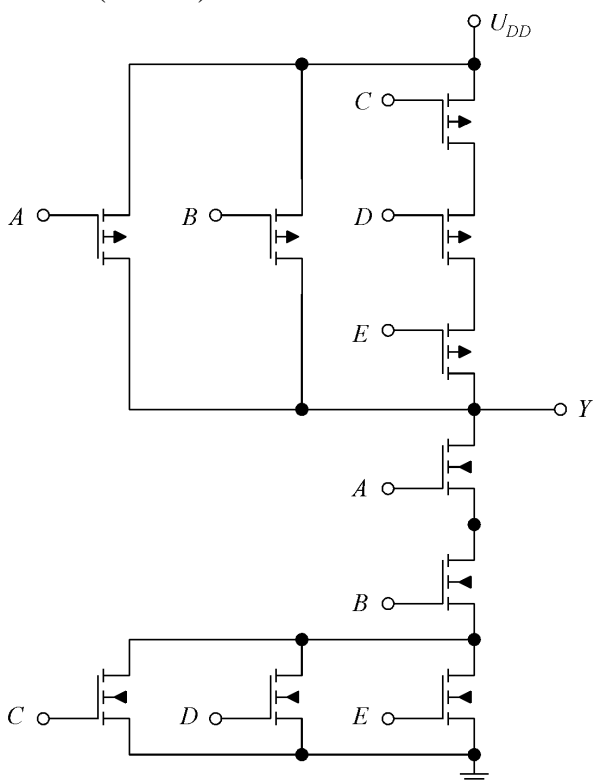
1. Za pojačalo na slici vrijedi: (2 boda)

- a) Pojačalo je u spoju zajedničkog uvoda, radna točka je stabilizirana.
- b) Pojačalo je u spoju zajedničkog odvoda, radna točka nije stabilizirana.
- c) Pojačalo je u spoju zajedničke upravljačke elektrode, radna točka je stabilizirana.
- d) Pojačalo je u spoju zajedničkog uvoda, radna točka nije stabilizirana.
- e) Pojačalo je u spoju zajedničkog odvoda, radna točka je stabilizirana.

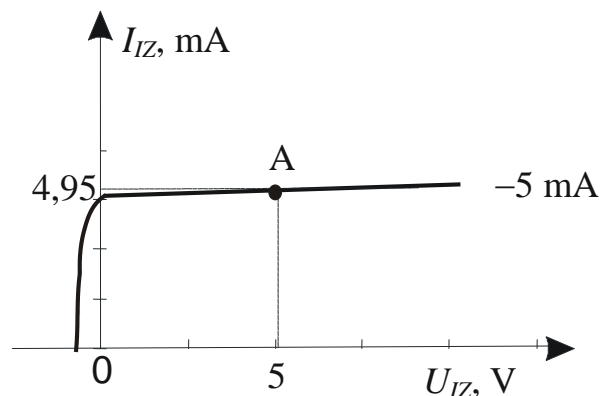
2. Koju logičku funkciju ostvaruje CMOS sklop na slici? (2 boda)

- a) $Y = \overline{AB(C+D+E)}$
- b) $Y = \overline{A+B+CDE}$
- c) $Y = AB(C+D+E)$
- d) niti jedan od odgovora
- e) $Y = A+B+CDE$

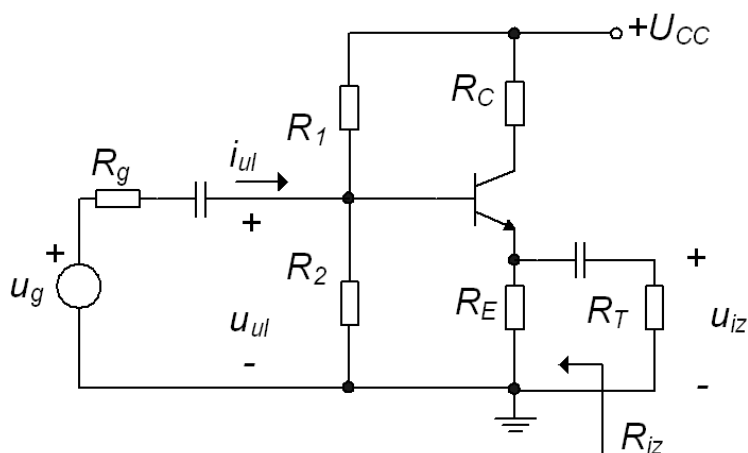
3. Izlazna karakteristika nekog tranzistora prikazana je na slici. Koliki su strmina g_m i ulazni dinamički otpor r_{be} u radnoj točki A ako je $U_T = 25 \text{ mV}$? (2 boda)

- a) $g_m = 198 \text{ mA/V}$, $r_{be} = 5 \Omega$,
- b) $g_m = 200 \text{ mA/V}$, $r_{be} = 50 \Omega$,
- c) $g_m = 198 \text{ mA/V}$, $r_{be} = 500 \Omega$,
- d) $g_m = 2 \text{ mA/V}$, $r_{be} = 50 \Omega$,
- e) $g_m = 200 \text{ mA/V}$, $r_{be} = 5 \text{ k}\Omega$.

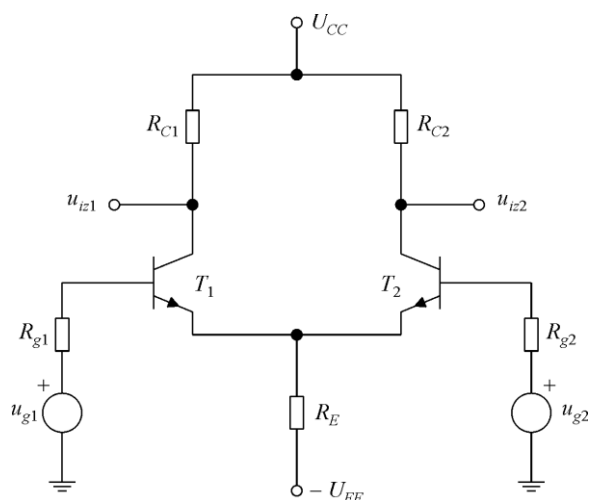
4. Za pojačalo na slici za izlazni otpor R_{iz} te hod izlaznog napona u_{iz} vrijedi sljedeća tvrdnja: (2 boda)

- a) R_{iz} je mali, u_{iz} ima najveći hod uz $R_C = 0$,
- b) R_{iz} je veliki, u_{iz} ima najveći hod uz $R_C = R_E \parallel R_T$,
- c) R_{iz} je veliki, u_{iz} ima najveći hod uz $R_C = 0$,
- d) R_{iz} je mali, u_{iz} ima najveći hod uz $R_C = R_E \parallel R_T$,
- e) R_{iz} je mali, u_{iz} ima najveći hod uz $R_C = R_T$.

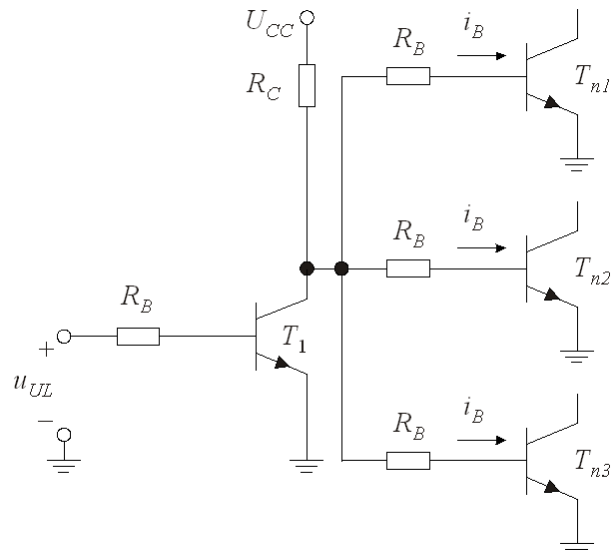
5. Zajednički i diferencijski napon diferencijskog pojačala sa slike su $u_z = -2 \sin \omega t \text{ mV}$ i $u_d = +4 \sin \omega t \text{ mV}$. Koliki su naponi u_{g1} i u_{g2} ? (2 boda)

- a) $u_{g1} = +0 \sin \omega t \text{ mV}$ i $u_{g2} = +4 \sin \omega t \text{ mV}$
- b) $u_{g1} = -4 \sin \omega t \text{ mV}$ i $u_{g2} = +0 \sin \omega t \text{ mV}$
- c) $u_{g1} = -6 \sin \omega t \text{ mV}$ i $u_{g2} = +2 \sin \omega t \text{ mV}$
- d) $u_{g1} = -3 \sin \omega t \text{ mV}$ i $u_{g2} = +1 \sin \omega t \text{ mV}$
- e) $u_{g1} = -5 \sin \omega t \text{ mV}$ i $u_{g2} = +3 \sin \omega t \text{ mV}$

6. Invertori s bipolarnim tranzistorima spojeni su prema slici. Kolika je struja baze i_B tranzistora T_{n1} , T_{n2} i T_{n3} kada je $u_{UL} = 0$ V? Koliki je u tom slučaju napon na izlazu invertora s tranzistorom T_1 ? Zadano je $U_{CC} = 5$ V, $U_{CEzas} = 0,2$ V, $U_{BEzas} = 0,8$ V, $R_C = 3$ k Ω , $R_B = 50$ k Ω , $\beta = 100$. **(2 boda)**

- $i_B = 71,2 \text{ }\mu\text{A}$, $U_I = 4,36 \text{ V}$
- $i_B = 71,2 \text{ }\mu\text{A}$, $U_I = 4,79 \text{ V}$
- $i_B = 79,2 \text{ }\mu\text{A}$, $U_I = 4,76 \text{ V}$
- $i_B = 79,2 \text{ }\mu\text{A}$, $U_I = 4,28 \text{ V}$
- $i_B = 79,2 \text{ }\mu\text{A}$, $U_I = 5 \text{ V}$

7. Što će se dogoditi sa izlaznim naponom ako se ulazni napon promjeni sa 0 V na 5 V? Zadano je: $R_1 = 100 \text{ k}\Omega$, $R_2 = 10 \text{ k}\Omega$, $R_3 = 1 \text{ k}\Omega$, $R_4 = 3,3 \text{ k}\Omega$, $U_{Z1} = 3,3 \text{ V}$, $U_{Z2} = 4,7 \text{ V}$. Dioda nisu idealne.

(2 boda)

- Izlazni napon se neće promijeniti.
- Izlazni napon će promijeniti predznak iz pozitivnog u negativni.
- Izlazni napon će promijeniti predznak iz negativnog u pozitivni.
- Izlazni napon će porasti.
- Ne može se reći što će biti sa izlaznim naponom.

